

ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ФРАНКА

КОСТЯНТИН СОКОЛОВ

**ПЕДАГОГІЧНИЙ РЕПЕРТУАР
МУЗИКАНТА-ІНСТРУМЕНТАЛІСТА**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Редактори-упорядники
Андрій ДУШНИЙ, Валерій ШАФЕТА

Дрогобич
«Посвіт»
2014

*Рекомендовано до друку вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка
(протокол № 16 від 27 листопада 2014 р.)*

УДК 787.114
ББК 85.315
С 59

Соколов К. Педагогічний репертуар музиканта-інструменталіста : навчально-методичний посібник / [редактори-упорядники А. Душний, В. Шафета]. – Дрогобич : Пóсвіт, 2014. – 36 с.

ISBN 978-617-7235-32-2

Посібник підготовлений відповідно до програм навчальних дисциплін «Основний музичний інструмент (баян / акордеон)» та «Оркестровий клас» для підготовки фахівців ОКР «Бакалавр» спеціальності 6.020204 «Музичне мистецтво», затверджених вченою радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. У посібнику подаються твори для акордеона та ансамблю народних інструментів відомого Львівського самодіяльного композитора Костянтина Михайловича Соколова в контексті науково-мистецького проекту «Львівська школа баянно-акордеонного мистецтва».

Видання адресоване студентам та викладачам вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації, керівникам творчих колективів.

Рецензенти:

Чумак Ю.В. – кандидат мистецтвознавства, викладач-методист, диригент оркестру українських народних інструментів, заступник директора з навчальної роботи Дрогобицького державного музичного училища ім. В. Барвінського, лауреат міжнародних конкурсів.

Сятецький К.К. – професор, завідувач кафедри народних музичних інструментів та вокалу Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, заслужений працівник освіти України.

ISBN 978-617-7235-32-2

© Соколов К., 2014
© Душний А., Шафета В., 2014
© Пóсвіт, 2014

ТВОРЧА СВІТЛИЦЯ КОСТЯНТИНА СОКОЛОВА

В сучасних умовах розбудови української незалежної держави виховання національної свідомості та духовності підростаючого покоління неможливе без вивчення культурної спадщини свого народу. Впродовж віків народна творчість, зокрема мистецтво народних інструментів, у його історично-еволюційному періоді, завжди розвивалось різносторонніми талановитими особистостями, які поєднували виконавство, композиторські таланти та педагогічні нахили. Сьогодні саме Львівщина стала провідним центром культивування баянного мистецтва не лише у західноукраїнському регіоні, але й одним з провідних осередків цієї інструментальної традиції на національному рівні.

В регіоні успішно функціонують та створюються фольклорні, естрадно-фольклорні, фольклорно-академічні, фахово-академічні, навчальні колективи, які стали невід'ємною складовою мистецько-культурних процесів у суспільстві. Чимало з них демонструють вихід на національний та міжнародний обшир у виконавській практиці, беручи участь у гастрольних турах, фестивалівних акціях, здобуваючи відзнаки мистецьких змагань міжнародного статусу, популяризуючи здобутки української школи гри на народних інструментах.

Основою формування того чи іншого колективу постають фундатори (засновники). Однією із таких постатей на Львівщині є *Костянтин Михайлович Соколов* (8.06.1926 р.н., с. Озерище, Смоленська обл.), акордеоніст, самодіяльний композитор, учасник Всесоюзного конкурсу артистів естради (Москва, 1958) та фестивалів клезмерської музики. Нагороджений дипломом «Кращий концертмейстер» (2008) за участь у фестивалі в м. Чернігів.

Костянтин Михайлович – соліст-акордеоніст, концертмейстер, керівник естрадного квартету (1950–1964) Львівської обласної філармонії, концертмейстер та керівник оркестру народних інструментів (1964–1986) Львівського Вищого військово-політичного училища, керівник оркестру (1986–1990) Львівського об'єднання музичних ансамблів. Музичну освіту отримав в армії приватно (1947–1950).

Будучи солістом Львівської філармонії, регулярно гастролує СРСР. Записує CD з Камерним оркестром «Віртуози Львова» (1999). У 1996 створює дует акордеоністів з дружиною Лідією Леонтєвою, й у творчому тандемі активно гастролує Україною, Польщею. У 2000 році виступає засновником Клезмерського оркестру Єврейського благодійного фонду «Хесед-Арье», з яким активно концертує Львівщиною, Францією, Німеччиною (зокрема концерти в залі Бетховен-хауса у Бонні), Польщею. З даним колективом записав ряд передач на Львівському обласному телебаченні.

К. Соколов активно співпрацює з А. Кос-Анатольським та Є. Козаком (50-ті – 60-ті роки ХХ ст.), ціла низка їхніх п'єс («Липи цвітуть», «Карпатське танго», «Липи заціловані розмаєм», «Стрийський парк», «Метелиця» та ін.) вперше прозвучали на Львівському радіо та телебаченні у виконанні естрадного квартету Львівської філармонії під керуванням К. Соколова. Ряд творів було записано на Обласне ТВ із солістами С. Степаном, О. Щегловим, Є. Олександровичем, В. Романовською. Митець творчо співпрацював з композитором А. Горчинським, аранжуючи його пісні для концертної естради.

Відтак, у Львівському ансамблі клезмерської музики працюють музиканти з великим практичним досвідом, які в різних манерах інтерпретують єврейські фольклорні твори: традиційний фольклор, Фрейлехс (фрейлахс), хори, естрадні об-

робки популярних єврейських мелодій. Ансамбль включає інструменти, притаманні автентичній традиції: акордеон (Константин Соколов), контрабас (Віктор Свір / Мирослав Поливко), кларнет (Степан Василюшин), скрипка (Зеновій Сороківський / Юрій Чорний), фортепіано (Марія Кисленко) та гітара (Святослав Піцишин, Наталія Скороход). Керівник та аранжувальник колективу К. Соколов у 2004 та 2005 рр. видав репертуарні збірки пісень на тексти М. Петренка та С. Якобсона (оркестрова партитура пісні «Оркестр дитинства мого»). Клезмерам притаманна експресивна манера гри, несподівані прискорення або уповільнення темпу, раптові імпровізовані вставки в мелодію, що підвищує емоційний вплив їхньої музики, яка (подібно до мови ідиш) формує своєрідний музичний діалект, зрозумілий і близький слухачам.

Записані у 2005 р. CD «Співайте на ідиш. Львів клезмер бенд» (Львів: студія RECED), та у 2008 р. (Львів: студія КЕСЕГ) – «"Лехаим" Константин Соколов и оркестры» (№№ 1-2 – дует акордеонів «Лідія і Константин», №№ 3-9 «Львів клезмер бенд», та №№ 10-14 камерний оркестр «Віртуози Львова» під орудою В. Дуди з акордеонним соло К. Соколова), на студії «РекЕда» – «Abi gezunt» («Львів клезмер бенд» за участю вокалістки Саші Соміш) містить єврейську та українську фольклорну, кіно- та естрадно-розважальну, класичну музику в аранжуваннях та за участю виконань К. Соколова, а також його оригінальні твори. Єврейська (в т.ч. клезмерська та хасидська) міська фольклорна культура представлена як пісенними й танцювальними композиціями, знаковими у загальнонаціональному масштабі («Фрейлахс», «Ба мир бис ту шейн», «Хонке», «Лехаим», «Ицик женился», «Ой, Тате»), так і творами, що представляють різні етнічні групи чи походять з осередків побутування єврейських громад з різних територій («Фаршированная рыба», «Моє местечко Белз», «Джанкой», «Под белыми звёздами», «Sapozhkeleh», «Klezmer»). Оркестр – лауреат фестивалю «Шалом, Україно!», Постійний учасник фестивалів національних культур у Львові. У 2004 році відбулася зйомка документального фільму «Der stille Bug» («Тихий Буг») за участю колективу та його солістів, які були запрошені на гастролі німецьким телебаченням, де відбулася презентація фільму.

Композиторське напрацювання К. Соколова є масштабним, це зокрема:

- для акордеона – «На поточку» (1978); Фантазія за мотивами оперети М. Дунаєвського «Вільний вітер». Вальс-мюзет «Sperling»;

- для дуету акордеоністів – «На головній вулиці з оркестром», «Діалоги», «На поточку»;

- для ансамблю народних інструментів – «Хасидські наспіви», «Святкова хора»;

- для естрадного інструментального квартету – «Іспанський танець», «Гірський струмок», «Змеркання», «Український танець», «Ідуть по Львові галичанки»;

- пісень: на слова М. Петренка – «Молода мати», «Дайте синові ім'я», «Марічка і козуля», «Нісенітниця», «Висячий міст», «Весняний сон», «Казкові сни», «Жаринки на снігу», «Різьбярики», «Даруй мені крила», «Нема роду переводу» (Львів: Ліга-Прес, 2001); на слова С. Якобсона – «Останній лист», «Веселеньке весілля», «Оркестр дитинства мого», «Чудо лебеді»;

- аранжувань для естрадного інструментального квартету – «Табу» (1956), «Студентська кадрили» (1965), «Вечірня мелодія» (1980); «Гуцульська рапсодія» Б. Карамішева, «Російські перетанцювання» Д. Львов-Компанієць, «Веселий кларнетист» П. Кеслра, твори А. Кос-Анатольського: «Липи цвітуть», «Метелиця», «Липи заціловані розмаєм», «Золота дівчино»; твори Є. Козака: «Я мрію», «Львів'янки»;

- аранжувань для дуету акордеоністів – Вальс і танець із к/ф «Цирк» І. Дунаєвського;

• аранжувань для акордеона у супроводі камерного оркестру – Вальс-мюзет «Світло і тіні» П. Піццигоні, Танго «Любовні посмішки» П. Фросіні, «Вальс-мюзет» Ф. Коломбо, «Карусель» та «Летяче листя» А. Фоссена;

• аранжувань для ансамблю народних інструментів – «Адон Олам», «Я так тебе люблю», «Фарширована риба», «Моє містечко Белз», «Левін», «Єврейська мама», «Під деревами», «Я хочу», «Джанкой», «Тільки би здоров'я», єврейських народних пісень та танців – «Klezmer», «Чадир», «Sa-rozhkeleh», «Bershtalah», «Laotches», «Іцик женився» «Sheyn bin ikh sheyn», «Фрейлахс», «Ба мир биста шейн», «Хопке», «Идише діксі», «Ой, тате»; «Zingt af Yidish» (сл. і муз. А. Гендлер), «Vobe Zeyde» (сл. і муз. Д. Ікікре-вич), «Umm таупе» (сл. М. Гальперн, муз. Бен Йомен) «Dos Bisele Shrayz» (сл. Меір Харац та К. Соколова, муз. О. Чорний), українських награвань «Буковина», клезмерські мелодії із Молдови «Лаутарі Молдовой», «Бальний вальс» Б. Тихонова.

У даній збірці автор пропонує доробок із творів останніх років, в тому числі для акордеона-соло «Горобчик», «Мозаїка», композицію М. Мозгового в аранжуванні митця «Мій край», для дуету баяністів-акордеоністів «На поточку» та «Святкову хору» для ансамблю народних інструментів.

Твір композитора «На поточку» створений для баяна у двох варіантах: I-й – для соло в аранжуванні А. Душного; II-й – для дуету. П'єса відноситься до естрадного напрямку, із чітко вираженою палітрою сучасних прийомів гри (тремоло міхом, глісандо), реєстровим забарвленням, яке притаманне тембровому інструменту. Композиція стрімко увійшла у репертуар студентів ВНЗ й внесена до навчальних програм з основного музичного інструмента «баян (акордеон)» Дрогобицького ДПУ ім. І. Франка.

«Святкова хора» – скомпонована композитором для ансамблю народних інструментів за участю акордеона, кларнета, скрипки, гітари та контрабасу. Твір має варіаційний характер, елементи каденції проводяться поступово акордеоном, скрипкою та кларнетом. Твір увійшов до репертуару народного інструментального ансамблю «Намисто» ДДПУ ім. І. Франка й був репрезентований мистецькій аудиторії у рамках II-го всеукраїнського фестивалю-марафону «День українського баяна та акордеона» (Дрогобич, ДДПУ, 26 березня 2014) та VII-го міжнародного конкурсу баяністів-акордеоністів «Perpetuum mobile» (Дрогобич, ДДПУ, 30 квітня 2014).

Доречно наголосити, всі твори до друку подаються вперше, а їхня апробація відбувалася із авторських рукописів.

Отже, внесок Костянтина Соколова у творчо-виконавську діяльність та репертуарне забезпечення Львівщини служить взірцем, адже митець, не маючи музичної освіти, здійснив вагомий крок у напрямку самовдосконалення та самореалізації як музикант, композитор, організатор колективної форми музикування, культурно-мистецький діяч.

АНДРІЙ ДУШНИЙ,
кандидат педагогічних наук, доцент,
ВАЛЕРІЙ ШАФЕТА,
магістр, старший викладач кафедри
народних музичних інструментів та вокалу

"Горобчик"

вальс-мюзет

Valse Musette

К.Соколов

6

12

18

24

31

Chord symbols: G7, C, dm, A7, F

Measure numbers: 6, 12, 18, 24, 31

36

C 7 F F F F F

42

D dim g m C C F

48

F C7 F

54

F dim F F F7 F7 B

60

B m B m F D7 G7

66

C7

D.C. al $\text{\textcircled{0}}$ $\text{\textcircled{0}}$

"Мій рідний край"

Музика М.Мозгового
Аранжування К.Соколова

Rubato

5

Moderato

8

12

16

8

19

gm

22

A7

1.

25

A7

dm

A7

dm

28

gm

A7

F

A7

3

31

dm

D7

33

g m A7

This system contains measures 33 and 34. The key signature has one flat (B-flat). Measure 33 features a melody in the right hand with eighth and quarter notes, and a bass line in the left hand with quarter notes. Measure 34 continues the melody and bass line. Chords are indicated as g m in measure 33 and A7 in measure 34.

35

d m A7 d m A7 D7 g m

This system contains measures 35, 36, and 37. Measure 35 has a melody with dotted rhythms and chords. Measure 36 continues with similar patterns. Measure 37 features a more complex melody with sixteenth notes and a bass line with quarter notes. Chords are indicated as d m, A7, d m, A7, D7, and g m across the measures.

38

This system contains measures 38, 39, and 40. Measure 38 has a melody with a slur and a 2/4 time signature change. Measure 39 continues the melody. Measure 40 features a melody with a slur and a 4/4 time signature change. The bass line consists of quarter notes throughout.

41

A7 g m A7

This system contains measures 41, 42, and 43. Measure 41 has a melody with a slur and a 4/4 time signature. Measure 42 continues the melody. Measure 43 features a melody with a slur and a 4/4 time signature. Chords are indicated as A7, g m, and A7.

44

d m d m g m d m

This system contains measures 44, 45, 46, and 47. Measure 44 has a melody with a slur and a 4/4 time signature. Measure 45 continues the melody. Measure 46 features a melody with a slur and a 4/4 time signature. Measure 47 has a melody with a slur and a 4/4 time signature. Chords are indicated as d m, d m, g m, and d m.

48

d m d m g m A7 d m

This system contains measures 48, 49, 50, and 51. Measure 48 has a melody with a slur and a 4/4 time signature. Measure 49 continues the melody. Measure 50 features a melody with a slur and a 4/4 time signature. Measure 51 has a melody with a slur and a 4/4 time signature. Chords are indicated as d m, d m, g m, A7, and d m.

"Мозаїка"

вальс-мюзет

К.Соколов

Valse Musette

The musical score is written for piano and consists of 30 measures, divided into six systems of five measures each. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The piece is titled "Мозаїка" (Mosaic) and is a waltz-musette by K. Sokolov. The tempo/style is indicated as "Valse Musette".

The score includes the following chords and markings:

- Measures 1-4: C, Cm, G, E7
- Measures 5-8: am, D7
- Measures 9-14: G, G, G, G, G, B dim
- Measures 15-20: D7, D7, D7, D7, D7, D7
- Measures 21-26: D7, G, G, G, G
- Measures 27-30: G, G, E7, E7, am, am

Measures 1, 5, 9, 15, 21, and 27 are marked with a circled '3', indicating a triplet. Measure 1 also features a circled '3' above the treble clef. Measure 15 has a circled '3' above the treble clef. Measure 21 has a circled '3' above the treble clef. Measure 27 has a circled '3' above the treble clef. Measure 29 has a circled '3' above the treble clef.

33

C Cm G G

37

D7 D7 Fine.

41

C C C C C C G7 G7

49

G7 G7 G7 G7 G7 G7 C

57

C C C C dm

D.S. al Fine poi Trio

65

dm fm C A7 D7 G7

Trio

73

73-78

Chords: C, dm, G7, G7, G7

Detailed description: This system contains measures 73 through 78. The right hand features a melodic line with a trill in measure 74 and a descending eighth-note pattern in measure 75. The left hand provides harmonic support with chords: C (measures 73-74), dm (measures 75-76), and G7 (measures 77-78).

79

79-84

Chords: C, C, dm, dm

Detailed description: This system contains measures 79 through 84. The right hand continues the melodic line with eighth-note patterns. The left hand chords are: C (measures 79-80), C (measures 81-82), dm (measures 83-84).

85

85-90

Chords: G7, G7, Ddim, G7, C, C

Detailed description: This system contains measures 85 through 90. The right hand has a melodic line with a trill in measure 86 and a descending eighth-note pattern in measure 87. The left hand chords are: G7 (measures 85-86), G7 (measures 87-88), Ddim (measures 89-90), G7 (measures 85-86), C (measures 89-90).

91

91-96

Chords: D7, D7, fm, fm, C, C

Detailed description: This system contains measures 91 through 96. The right hand features a melodic line with a trill in measure 92 and a descending eighth-note pattern in measure 93. The left hand chords are: D7 (measures 91-92), D7 (measures 93-94), fm (measures 95-96), C (measures 91-92), C (measures 95-96).

97

97-100

Chords: F, fm, C, C

Detailed description: This system contains measures 97 through 100. The right hand has a melodic line with a trill in measure 98 and a descending eighth-note pattern in measure 99. The left hand chords are: F (measures 97-98), fm (measures 99-100), C (measures 97-98), C (measures 99-100).

101

101-104

Chords: D7, G7

D.S. al Fine

Detailed description: This system contains measures 101 through 104. The right hand has a melodic line with a trill in measure 102 and a descending eighth-note pattern in measure 103. The left hand chords are: D7 (measures 101-102), G7 (measures 103-104). The instruction *D.S. al Fine* is written above the system.

На поточку

К. Соколов

Moderato
Impetuoso

The musical score is written for piano and features a 2/4 time signature. It is divided into four systems of staves. The first system (measures 1-4) shows a treble clef staff with a melodic line and a grand staff (treble and bass clefs) with a rhythmic accompaniment. The second system (measures 5-8) continues the melodic and accompanimental lines, with a mezzo-forte (*mf*) dynamic marking. The third system (measures 9-12) features a treble clef staff with a more active melodic line and a grand staff with a mezzo-piano (*mp*) dynamic marking. The fourth system (measures 13-14) concludes the piece with a treble clef staff and a grand staff. Chord symbols G7 and C are indicated in the grand staff. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

17

17

C G7

21

21

G7 G7 C

p *f*

25

25

mf

C G7

29

29

G7 C G7

33

33

C

G7

37

To Coda

G7

G7

41

F

p

p

45

C7

p

49

F B bm

53

F G7 C7

57

F D7

61

g m C7 C7

65

F F7 B

69

F G7 C7 F G7

73

mp

C G7

77

G7 C G7

81

81

C G7

85

85

G7 G7 C

Π V Π V

89

89

mf

C G7

93

93

G7 C G7

97

C G7

101

105

f

109

mf

a m

113 *ff*

113

dm E7 E7

117

117

am F

121

121

E7 am E7

125 *f*

125

f

131

137

140

D.S. al Coda

143

Святкова хора

n'esa для клезмерського оркестру

К. Соколов

Rubato

Акордеон

Кларнет in B

Скрипка

Гітара

Контрабас

5

5

5

5

5

6

E7

9

am   D7   C

15

C

19

19

19

19

F F7 E7

23

23

23

23

C

27 *To Coda* $\oplus$

F E7

31

C fm C fm D Des D G7

35

35

35

35

c m   A s   f m   G7

35

39

39

39

39

C   f m   C   f m

39

43

C fm fm G7

47

C

51

F F F7 E7

55

C C7

59

59

59

59

F E7 E7

59

63

63

63

63

a m a m C dim H7 a m

63

66

66

66

66

3 3

a m F7 E7 d m

66

69

69

69

69

E7 d m E7 a m E7

69

72

72

72

72

72

72

a m F7 a m a m

75

75

75

75

75

75

E7 d m B7

78

78

78

78

F7 E7 am G7

78

D.S. al Coda poi Coda

Coda

80

80

80

80

E7 E7 am

80

ЗМІСТ

<i>Душний А., Шафета В. Творча світлиця Костянтина Соколова</i>	3
1. <i>Вальс-мюзет «Горобчик»</i>	6
2. <i>М. Мозговий, аранжування К. Соколова «Мій край»</i>	8
3. <i>«Мозаїка»</i>	11
4. <i>«На поточку»</i>	14
5. <i>П'єса для клезмерського оркестру «Святкова хора»</i>	23

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

КОСТЯНТИН СОКОЛОВ

**ПЕДАГОГІЧНИЙ РЕПЕРТУАР
МУЗИКАНТА-ІНСТРУМЕНТАЛІСТА**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Редактори-упорядники
Андрій Іванович Душний,
Валерій Валерійович Шафета

Нотний набір та музична редакція
Валерій Шафета

Літературний редактор
Лариса Лесишин

Здано до набору 27.11.2014 р. Підписано до друку 01.12.2014 р.
Гарнітура Times. Формат 60x84 1/8.
Друк офсетний. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 4,2 . Зам. № 1473
Наклад 300 примірників

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК № 2509 від 30.05.2006 р.

ПП «ПОСВІТ»

Адреса: вул. І. Мазепи, 7, м. Дрогобич, 82100 Україна
тел. факс (03244) 2-23-35, тел.: 3-38-50, 2-23-76; e-mail: posvitdruk@gmail.com